

„Nie ma dzieci – są ludzie...”

- Janusz Korczak

PRAWA DZIECKA = PRAWA KAŻDEGO CZŁOWIEKA

Prawa dziecka przysługują każdemu dziecku, tak jak każdemu dorosłemu przysługują prawa człowieka. Są one więc naturalną konsekwencją praw człowieka. Praw tych nikt nie może dziecka pozbawić. Stworzono w tym celu najważniejszy w

Dziecko – już mieszkaniec, obywatel i już człowiek. Nie dopiero będzie, a już. [...] Lata dziecięce – to życie rzeczywiste, nie zapowiedź.

Janusz Korczak

świecie dokument, traktujący o prawach i wolnościach dziecka, tj. Konwencję o Prawach Dziecka. Komitet Ochrony Praw Dziecka jest zaś ogólnopolską organizacją pożytku publicznego, która zajmuje się ochroną praw i interesów dziecka oraz ich rodzin. Misją komitetu jest przeciwdziałanie i zapobieganie wszelkim przejawom krzywdzenia dzieci oraz pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych. W swojej działalności Komitet inspirowane jest ideami Janusza Korczaka, stara się, aby były one obecne w przekazach skierowanych do rodziców, opiekunów i samych dzieci.

Ten wielki człowiek twierdził, że dziecko jest osobą, człowiekiem, a nie zadatkiem na człowieka. Ma swoją godność, swoje prawa. "Nie ma dzieci - są ludzie" - w tych kilku słowach można ująć credo pedagogiczne Henryka Goldszmita znanego pod pseudonimem Janusza Korczaka.

Patrzmy więc dzisiaj na J. Korczaka i jego spuściznę, jako na wielkie wspólne bogactwo, dzięki któremu możemy lepiej poznać, zrozumieć, mądrzej wychowywać nasze dzieci, rozwijać z nimi lepsze relacje. Z naczelnej zasady przyjętej przez Janusza Korczaka,

iż dziecko jest człowiekiem wynika troska o wciąż gwałcone przez dorosłych prawa. Spośród wielu praw, o których pisał i o które walczył, jako zasadnicze należy wymienić:

- Prawo do szacunku
- Prawo do niewiedzy
- Prawo do niepowodzeń i lez
- Prawo do własności
- Prawo do upadków
- Prawo do radości
- Prawo do tajemnicy
- Prawo do wypowiedania swoich myśli i uczuć
- Prawo do dnia dzisiejszego

Korczakowskie prawa dziecka są jak najbardziej aktualne. Jego myśli, idee, jego cele ocalały i większość z nich ma odzwierciedlenie w Konwencji Praw Dziecka. Najważniejszą zaś zasadą dla rodziców, dorosłych i instytucji zajmujących się dziećmi, jest zasada kierowania się dobrem dziecka. W dążeniu do zapewnienia dziecku optymalnych warunków dla harmonijnego rozwoju mogą okazać się pomocne poniższe wskazówki, które warto poddać przemyśleniu.

Drodzy Rodzice...

- *Wasze dziecko nie jest takie samo jak wy, ono co innego czuje, ma inne potrzeby. Starajcie się je poznać.*
- *Poznaj siebie, zanim postawisz dziecku zakazy i nakazy. Odpowiedz sobie na pytanie, do czego sam jesteś zdolny. Pamiętaj, że sam jesteś dzieckiem, które warto być poznać, wychował i wykształcił.*
- *Cierpienie rodziców jest cierpieniem dziecka. Starajcie się zatroszczyć o siebie, by móc ochronić dzieci od swojego cierpienia.*
- *Rodzic nie zawsze wie wszystko. Nie bójcie się powiedzieć dziecku o swojej słabości i niewiedzy.*
- *Spędzaj czas z dzieckiem, bądź kreatywny. To pomoże Wam w budowaniu właściwych relacji.*
- *Nawet chwilowy brak uwagi, zapomnienie o danej obietnicy, zdradzenie tajemnicy uczy dziecko ostrożności i braku zaufania do dorosłych.*
- *Dziecko nie żyje po to tylko, aby je kochać i podziwiać, ale po to, by samo umiało samodzielnie działać i kochać.*
- *Stawiaj dziecku zadania i powierzaj obowiązki, uwzględniając jego możliwości.*
- *W trakcie aktywności dziecka wspieraj je, dodawaj wiary w siebie, by umożliwić odnoszenie sukcesu i podnoszenie motywacji do działania.*
- *Stwarzaj okazje do rozwijania umiejętności społecznych dziecka.*
- *Dziecko nie jest narzędziem do realizacji Twoich niespełnionych marzeń i ambicji.*
- *Pamiętaj, że dziecko obserwuje Cię cały czas i naśladuje. Kiedyś przejrzyś się w nim jak w lustrze. Uważaj, aby to, co zobaczysz, Cię nie przerażyło.*
- *Uważaj jak odzywasz się do swojego dziecka. To Ty od jego narodzin budujesz w nim poczucie wartości.*

- *Postawienie dziecku wyraźnie określonych, a jednocześnie negocjowanych granic, daje mu poczucie bezpieczeństwa i stanowi podstawę do samodzielnej oceny swoich zachowań.*
- *Gdy dziecko coś ważnego dla siebie mówi i ma niepodzielną (z wyłączonym myśleniem krytycznym i oceną) uwagę dorosłego, czuje się słuchane i akceptowane.*
- *Na uczucia nie mamy wpływu. Daj sobie i dziecku prawo do wyrażania przykrych uczuć. Pomagaj dziecku w trudnych sytuacjach nazywać uczucia.*

Pamiętajmy, aby dzieci były świadome swoich praw! Dzieciom mówmy:

- *Masz prawo być inny niż twoi rodzice i rówieśnicy. Inny nie oznacza gorszy.*
- *Dorośli mają swoje problemy. Nie jesteś za nie odpowiedzialny.*
- *Jak dzieje się coś złego szukaj pomocy i wsparcia u dorosłych: jednego z rodziców, opiekunów, lubianej nauczycielki. Nie musisz być sam ze swoim problemem.*
- *Masz prawo do własnych marzeń i pokazywania własnych uczuć.*
- *Korzystaj z dobrodziejstw nauki i zobacz to jest Twój czas. Wykorzystaj go jak najlepiej dla siebie.*
- *Pamiętaj, że Twoje zdanie jest bardzo ważne nawet gdy myślisz, że dorośli Cię nie słuchają.*
- *Pamiętaj, że nikt nie ma prawa Cię bić ani dokuczać czy obrażać. Jeśli tak się zdarzy powiedz komuś o tym.*
- *Bądź dobry dla innych, a szczególnie dla słabszych.*
- *Jeśli zdarzy się, że twoi rodzice już się nie lubią Ty masz prawo kochać obydwój i spotykać się z każdym z nich.*
- *Szukaj mądrych przyjaciół.*

Bibliografia:

1. *Falkowska E., Miłowska M., Skrabska A.(red.), Razem dla praw dziecka. Materiały edukacyjne o prawach dziecka dla nauczycieli, Unicef, W-wa 2009*
2. *Kopczyńska- Sikorska J., Idee praw dziecka w życiu i pracy J. Korczaka, (w:) Wychowanie w przedszkolu 1992, nr 6.*
3. *Bot J. „Wokół praw dziecka, (w:) Wychowanie w Przedszkolu 2011, nr 6.*
4. *Konwencja o Prawach Dziecka.*
5. *<http://2012korczak.pl/>*

*opracowanie:
mgr Izabela Organek*